

A villányi Somsich-hegy védetté nyilvánítása

A Villányi-hegység környékén évezredek óta szőlőtermesztés folyik, és a táj jelentős részét, különösen a hegyek déli oldalain már régen művelés alá vonták. Ám azokon a helyeken, ahol a talajtakaró túl vékony a mezőgazdaság számára, fennmaradhatott a természet. A legismertebb és természetvédelmi szempontból legértékesebb részek mellett (Szársomlyó, Fekete-hegy, Tenkes, Csukma és Nagy-hegy) van még néhány apróbb folt, amely megőrzésre érdemes. Az egyik közülük a villányi Somsich-hegy gerincrégiója.

A Somsich-hegy Villánytól ÉNY-ra helyezkedik el, a belterülethez közel. Nagy részét szőlőstelvek borítják, de a gerinc közelében, ahol a talajtakaró vékony, és felszínre bukkannak a mészkösziklák, egy parányi foltban megőrződött a területre jellemző élővilág egy kis szelete. A Somsich-hegy élővilágát részletesen csak az 1960-as években kutatták. Nagy István, villányi református lelkész és botanikus, valamint Vöröss László Zsigmond pécsi biológus részletesen vizsgálták a terület növényvilágát. Számos értékes, a Villányi-hegységre és a környékre jellemző növényfajra bukkantak, amelyek közül ma már jónéhány faj védett. Sajnos az 1960-as évek óta az értékes terület gyomirtóval való kezelése, a fák illegális kivágása, a szemétkerítés és az égetés miatt a Somsich-hegy állapota leromlott, a természetes életközösségek pusztulóban vannak, és néhány védett növényfaj kihalt a területről.

Jerikói lonc

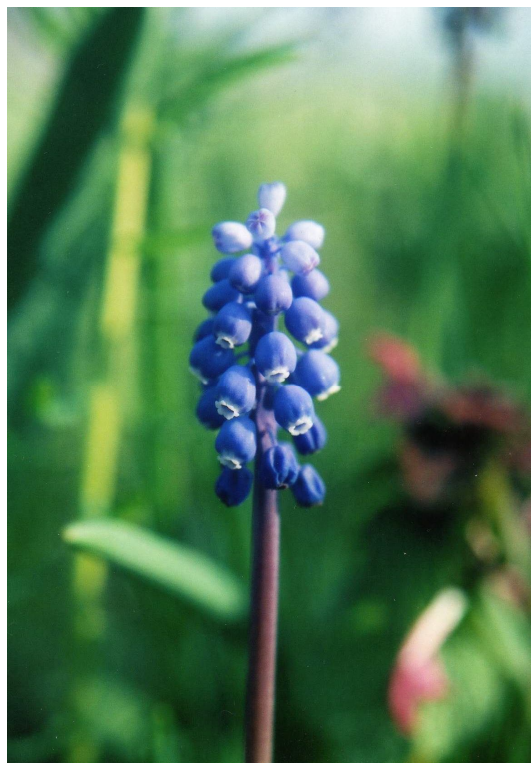

Ennek ellenére még ma is sok értéket találhatunk itt. A fák közül ki kell emelni az ezüsthársat, a virágos kórist és a molyhos tölgyet. A fák jelenléte a hegy gerincén messziről is jól látható, így tájképi, esztétikai jelentőségük sem elhanyagolható. Különösen szépek a sziklák közül kinövő, göcsörtös törzsű molyhos tölgyek. Sajnos ezek a tölgyfák nagyon lassan nőnek, így amit felelőtlen emberek kívágnak, az csak hosszú évtizedek múlva fog pótlódni. A természetben nagyon könnyű sebet ejteni, de ezek a sebek sajnos csak hosszú idő múlva gyógyulnak be.

◀ *Illatos hunyor*

A Somsich-hegy gerincrégiójában tíz védett növényfaj több mint 1300 egyede él. Összesített eszmei értékük megközelíti a 6,5 millió Ft-ot. Közülük négy faj vörös könyves. Igen nagy számok, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy ezek az értékek néhány szobányi területen zsúfolódnak össze. A védett növények az alábbiak: borzas szulák, dalmát csenkesz, epergyöngyike, illatos hunyor, jerikói lonc, nagy szegfű, nagyzezerjófű, szúrós csodabogyó, tarka nőszirm, vitézvirág. Közülük több faj kifejezetten a Dél-Dunántúlra jellemző növény. A védett fajokon kívül természetesen más növények is élnek itt, amelyek esztétikai értékük miatt megóvásra érdemesek, pl. az erdei gyöngyköles és a téglaszínű lednek.

Epergyöngyike ►

Nagyezerjófű

A Vadvirág Egyesület támogatásával folyamatban van a Somsich-hegy legértékesebb részének helyi természetvédelmi területté nyilvánítása. Azonban ez nem lesz elég. A hivatalos védetté nyilvánítás mellett szükség van mindazok együttműködésére, akik a közelben gazdálkodnak. Meg kell győzni őket arról, hogy a védetté nyilvánítás nekik semmilyen kárt nem okoz. Csupán annyit kell tenniük, hogy a területen ne vágjanak ki fákat, ne égessenek, és a védett növények élőhelyéül szolgáló, értékes gyepet ne kezeljék gyomirtóval. Szükséges volna a fölhalmozódott szemet eltakarítása is. Ha mindez megvalósul, akkor esély nyílik arra, hogy a terület természetessége helyreálljon. Az erre járók pedig gyönyörködhetnek a természet csodáiban, amelyeknek hosszú távú megőrzéséhez a terület védetté nyilvánítása csak az első lépés.

Téglaszínű lednek

Tarka nőszirm